

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.
 Fòra de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (carré des Call n.º 10), 1 pesseta á conte de 16 números.

SES GERMANETES DES POBRES.

«Entre ses misèries humanes n'hi ha una que sobrepuja à totes ses altres en torment moral; y es s'estat d'un pòbre vey desvalgut, atxacós y sense fòrses per resisti sa estreñedat de sa pobresa.»

F. RIBEYRE.

(Histoire des Petites Sœurs des pauvres.)

I.

Es vicari d'un llogaret de pròp de mar, à la Bretaña, se passá p'es cap fundá una casa de refugi per vey desamparats; una pòbre jove s'oferí à posá en planta aquella idèa; es cap de molt pòch temps s'en hi havian agregades altres dues, y entre elles tres, y ses llimosnes que les feyan, mantenian y culturavan dotze persones miserables de avansada edat.

D'allá partí s'exemple. Sols han passat 38 anys, y avuy en dia son més de *doscentes* ses cases de refugi que se tròban establides dins Euròpa, y passa de 20 mil es número de veyets acullits. (a)

Ses dònes que s'en cuydan s'anomenan *Germanetes des pobres*. Sa primera que baix de ses instruccions d'aquell Vicari (*Le Pailleur*) se consagrà à n'aquesta òbra de Misericòrdia, prengué es nòm de *Maria Augustina de la Consolació*, encara viu y es sa Superiora general d'aquests establiments, que en mitx des nòstro sigle son sa milló pròva de sa divinidad de ses màximes cristianes.

La Regla y s'únich propòsit d'aquestes Germanetes es: olvidarse de si matexes, y prodigá à n'es pòbres veyts tots es cuydados possibles per amor à Déu.

Sempre les veuréu de bòn humó, dotades d'una paciència inagotable, d'una resignació à tota ultransa y d'es vertadé esperit de s'Evangèli.

Còm més repugnants son es servicis que reclaman es séus pòbres, amb més

gust y més bòn amor los desempeñan. Tothòm sab qu'un vey malalt y pòch habituat à contení es séu gèni, devengades aspre, es mal d'aconfortá; pues ses Germanetes saben lograrhó amb sa matexa maña y suavidad amb à que una mare agombola es séus infants.

Anau à veurerles y vos admiraréu de sa netedat, de s'orde y bòn govèrn que reyna dins aquella casa, entre persones de distinta educació y procedència. Tot es armonía, tot es benestar y pau y sant conhòrt d'ets esperits.

A n'es baldats y cegos, una Germaneta los passetja; à n'es qu'han perduda s'eyma, una Germaneta los vest y los despuya y los alimenta à cuyerades; à n'es qui están malalts, una Germaneta los anima y los cura ses llagues; à n'es qui se mòren, una Germaneta los tanca ses pipelles y los amortaya.

Aquells que tant braveljan de *sprits fòrts*, que vajin à veuréu y jò los assegur que s'empagahirán des séu coratje.

Axò es lo que passa dins la casa.

Però, ¿còm se mantènen? De llimosna.

Ses Germanetes no poden tení més bens que purament sa casa ahont habitan; no poden tení rendes. Elles sols tènen molta *Fe* en Déu que no abandona ses séues criatures; molta *Esperansa* en ses ànimes piadoses que los daran auxili à temps que 'l necessitin; y molta *Caritat*, inmensa y fervorosa per *demandá* à n'es rics y per *doná* à n'es pòbres.

Per axò surten cada dia à replegá almoyna per plasses y carrés, de pòbles y de viles, y de pòrta en pòrta; y reben comestibles y monedes, y mòbles y vestits; y tot heu agraheixen amb alegre cara y humils mòdos y paraules santes.

Y si vé un dia qu'en llòch d'una llimosna reben una bufetada, saben contestá à n'es miserable vil que los ho péga:—*Axò ha estat per mí; zy arà que'm dona p'es pòbres veyets desgraciats?* (b)

II.

Don Miquèl Gamundí Pre., al cèl sia,

promogué sa venguda de ses Germanetes à Mallorca.

Dia 9 de Jané de 1877 s'establiren, recuyint sa primera veyta, à ca'n Aspré, carré de Zagranada.

Dia 6 d'Agost des matex any, se mudàren à una casa de la Señora Doña Catalina Zaforteza, pròp d'es Call; les hi obligá sa falta d'habitacions higièniques.

Dia 7 de Juñy de l'any 78, passàren à ca'n Salas, des Marqués de la Romana, devòra Santa Crèu, y aquí viuen perque sa casa es séua. Los ho adquiriren uns quants benefactós de còr noble y caritatiu, pagantne sobre 20,000 duros (c). Ses òbres qu'hey han fetes han costat uns 2,000 duros, y encare los manca s'oratori.

Ses Germanetes qu'hey ha en aquesta casa-hospici son dotze; sa superiora se nomena *la Bona Mare* y es sa que fa cap y dirigeix en tot y per tot s'establiment. N'hi ha tres que tenen s'incumbència de replegá llimosnes, en dinés y en espècies; dues infermeres, una encarregada de sa sala de ses dònes, un'altre de sa d'ets hòmos; una encarregada des vestuaris, una de sa cuyna, una de sa bugadaria y per últim una de guardá à sa pòrta.

Avuy per vuy tenen alojats 140 pòbres, dels quals hey ha 68 hòmos y 71 dònes.

Clasificats per edats n'hi ha: 53 que tènen de 60 à 70 anys; y 87 qu'en fan de 70 à 91. (d)

Es gasto de la casa suma sobre 300 duros cada mes, per consum ordinari; de manera que 152 persones se mantènen à rahó de 13 *décimes de real* cada una, per dieta. (e)

(c) Don Salvadó Coll contribuí amb la major cantidat; no citam altres nòms perque mos es impossible estamparlos tots.

(d) Se fixá es *minimum* de xexanta anys perque sol essé s'establí à ses cases des continent. Ses Germanetes han observat despues, que à n'aquesta edat, es frys de Mallorca no han envellit tant còm à altres països. Axò se pòt atribuhí à que ses costums nòstres, no han estat fins are tan depravades ni es trabays de fàbrica tan texuchs còm son à dins ses grans poblacions des continent.

(e) Se sobrentèn qu'aquest gasto es per còses que no se recuyexen en espècie, còm es ara es pà que s'ha de fé aposta amb molta mòlla, òli, carn, etc.

(a) Fins à ses Amèriques ha relat aquesta institució, que cada dia va estenguentse prodigiosament.

(b) Es un des molts de fets històrics que se poden citá, en pròva de sa séua virtuosa valentia.

Es sacerdot qu' assisteix à la casa, desempeña es séu ministèri gratis *et pro amore Dei*.

Es mètje que visita es malalts, no còbra cap visita.

Ses cosidores que serzexen sa ròba, no cobran es jornal..... la major part de elles son señores que donan à cosí lo séu.

Qui no vulga creure en ses nòstres paraules, qu' hey vaji à veureu, y creurà en ses séues òbres; está ubèrt per tothòm, à tota hòra del dia.

Allà han dat posada à tots es veys de més de xexanta anys que, sense formació d' espedients, han demostrat que los mancava subsistència. No los demanan quina religió professan, y fins y tot n' han rebut un de mòro, pues no distingeixen entre si son judíos ò samaritans; sa séua Caritat tot heu abruga y Déu fa lo demés.

¡Dotze Germanetes qu' alimentan es còs y s' esperit de 140 veys!

Han vengut de Fransa; (f) allà dexàren ses families y es séus afectes, per vení à Mallorca, s' illa venturosa ahont pareix que no hey havian de trobá gent desgraciada. Elles han sacrificat sa séua vida per allargá y endolsí ses des séus pròxims.

Quant les veuréu passá amb sa capa negra, coló de ses desgracies de sa vida humana, captant de pòrta en pòrta, recordauvos que Cristo Déu ha dit: es bé que fareu à n' es pòbres per amor de mí, jò l' hauré rebut, y es dia del Judici vos será abonat en conte.

III.

No'n mancan, per desgracia, qui, ignorant la pura veritat de tot lo qu' havem dit, judican malament s' institució de ses *Germanetes des pòbres*, y demostren que no los tenen molt la pia. Aném à veure ses rahons que donan.

«S' institució que té per objècte recullí, cuydá y mantení es pòbres veys, la major part des quals tenen parents, contribueix à desmoralisá cèrtes families, alleugerant à n' es fiys desagrahits sa càrrega de sos pares, tan tòst còm arriban à s' edat en que sols fan menjá y destorbá la casa. Sense aquests establiments, no s' interrompien ses relacions des bòn amor que deuen es fiys à nes séus pares, y sa cadena de devèrs que ferma ets avis, pares, fiys y nèts dins ses families, maldement costás un pòch d' esfors, mantendria senceres totes ses séues haules, fins y tant que la mòrt les dessaldás. Aquests establiments son part y causa perque molts de fiys amb escusa de que no poden aguantarlos pús, se desfassin de sos pares enviantlos à *ca ses Germanetes* que s' en encarregan, mentres ells folgan à les amples.»

(f) N' hi ha unes quantes d' espanyoles. Sabem que n' hi ha una de mallorquina en es noviciat, y un' altre de postulant.

Si tot axò fos vé, no hey ha cap dupte que la pòbrèa dins sa nòstra societat tendria un motiu més per desmoralisar-se; però, venturosament son molt de conte es fiys desnaturalisats que se pòrtan tan indignament en sos séus pares; y quant arriba aquest cas raro, basta qu' es veys demostrin à ses Germanetes qu' hey van contra sa voluntat pròpia, y no serán admesos. A Palma n' hi ha hagut exemples.

Però, suposem cas qu' un fiy mal entrañat y egoista induex y giña à nes séus pares xexantins perque demanin entrada à ca ses Germanetes, poguentlos mantení, y suposem qu' elles enganades donin acobro à n' aquests veys en proporció d' un cinch per cent d' ets acullits; ¿seria axò un motiu racional per condemná aquesta institució, privant des beneficis de sa Caritat à noranta cinch desgraciats de bòn-de-veres?

Molt abans d' arribá à n' aquest estrem, podriam abolí ses cases d' ets Expositos, pues tothòm sab que desgraciadament son ets amagatays en que confian ses mares criminals.

Si tal ànsia tenim de que se desmoralisin ses families afluxant es vincles de bòn afecte y natural auxili qu' un fiy deu à sos pares; ¿perqué no s' esveyexen tantes llorigueres ahont s' hi refugian es joves viciosos, dexanthi sa salut, y moltes vegades es doblèrets suats p' es séus malanats pares?

Si som tan rigoristes en principis, comensem per allà ahont se deuria comensá.

Uns altres diuen: «Concedim qu' aquesta institució es una gran còsa; emperò à Palma gens de falta hey feya: tenim un *Hospital* y una *Casa de Misericordia* que may s' ha vista plena; que vajin allà es pòbres.»

Ni l' *Hospital* ni *La Misericordia* poden satisfé cumplidament ses necessitats de 140 jays; en primé llòch, perque es pobrets, sans ò malalts d' edat tan avansada, reclaman un servici y una sollicitut especial que solament se pòt prodigá per àngels còm ses Germanetes; y en segon llòch perque está ben demostrat qu' entre ets establiments de Beneficencia, es retgits per sa Caritat particulá ò individual solen essè més econòmichs y més exemplás en tots concèptes qu' ets intervenguts per s' *element oficial*; y entenguemmos, que l' *Hospital* y *La Misericordia* de Ciutat, sabem y confessam qu' avuy en dia se troban ben servits y ben administrats.

Per altre part: si perque ja tenim dos establiments públichs per doná estatje y socós à nes desgraciats, no n' haguessim de consentí d' altres; sa mateixa rahó hey hauria per no dexá fé ni més teatros, ni més circos, ni més cassinos; y axò seria un absurdo. Sigam conseqüents, y visca la santa llibertat.

Y per últim, diuen, valguentse de tota casta de sofismes: «Enhorabòna

qu' hey haja una casa de refugi servida per ses Germanetes des pòbres; però, que no les dexin captá de casa en casa; sa lley heu prohibeix. Quant y més que ses cantidats qu' han replegades los bastan y los sobran. *Elles han remès crescudes cantidats à nes séu Centro, y Déu sab aquests doblès perque serveixen.*»

Sa lley que prohibeix sa mendicidat, se degué fé per càstich des vagos y no des pòbres *verdads*; pues seria una lley inícuca, contraria à s' esperit des Catolicisme qu' encara dihuen que profesa es Govern d' España. ¿No es es Govern qu' ha permès captá, de casa en casa, p' es desgraciats de Murcia y d' Oriola? Y ningú ha dit que s' infringís sa lley.

Quant sa lley que prohibeix es jòch, quant sa que prohibeix ses propagandes immorals se complexen à mitjes ò no se complexen; ¿justament sa que regula s' exercici de sa virtut més nòble s' hauria d' aplicá amb un rigorisme inhumá? ¿Tendrem sa llibertat funesta de fé mal, y no tendrem sa santa llibertat per obrá bé?

Que don qui vòl doná, enhorabòna; pues à ningú s' obliga.

«¿Qu' han remeses cantidats *crescudes*?... ¡Axò no es veritat! Déu perdon es mal qu' han fet, à n' es qui, sense pensarhó, han forjada tal mentida. (g)»

Santes heroines, que vos sacrificau per assistí, à terra estraña, à n' es pòbres veys y desvalguts: benehida sia s' hòra que venguèreu à Mallorca, à captá almoyna en nòm de Déu y per amor del pròxim. S' exemple que donau revivarà dins tots es nòbles còrs sa fé en la Providencia; sa caritat des nòstros paisans ferá majors miracles; y si alguns cegos d' esperit vos gòsan escarní, no'n fasseu cas. Es fum d' un batzerá que's cala fòch dins aygos corrompudes, no basta per enterbolí sa llum des sol.

MOSSEN LLUCH.

DE MÉS VERDES S' EN MADURAN.

Si no tens lletra, ni renda,
Si sa feyna te fa pó,
Si no tens cap cayre bó,
¡No't retgirs! tendrás hasienda;
Tendrás títols. Vuy en dia
Ja no hey ha cap malaltia
Que cèrts metges no la curen:
Engiñet! Amb quatre fems
Y bon temps,
De més verdes s' en maduran.

(g) Lo qu' es ben cèrt que molt sovint los han mancat recursos, y qu' encara no están del tot cabals en so fornè. Aquells que vulgan enviá doblès fóra Mallorca, sia per lo que sia, ténen sobrats mèdis per ferhó sense molestá ses pòbres Germanetes.

Un fiy té es nostro forné
Qu' es més passat, confegia;
Ell ha fet tanta de via
Que ja 's tot un Batxillé...
Ervissench: ¡que té que veure!
Afegeixen, y heu pòts creure,
Qu' es Juñy, si ses coses duran,
Tendrà borla y doctorat:

Estimat,
De més verdes s' en maduran.

Un pòlissa qu' es presili
Se guañá amb moneda falsa,
Avuy sobre tothom s' alsa
D' altres embuys amb s' ausili.
¡No 's res que fassa papé!
De ses persones de bé
Ara qu' es pillastres suran,
Será jutje, ... y no t' en rigues.
D' altres figures
Molt més verdes ne maduran.

Vé de la vila un pagés
De front baix, galtes vermeyes,
Pèus plans y llargues oreyes, ...
D' aquells qu' es toix trèu bon pes.
Si 't diu que llatí estudia,
Digues qu' heu cont à sa tia:
Però si es séus li asseguran
Palmatoria y quatre ciris, ...
¡No t' admiris!
De més verdes s' en maduran.

Neix un ruch; el me desmaman,
Trèu quatre pels, silabetja,
Cita à Voltaire, y bravetja,
Y tot un sabi l' aclaman.
Va à n' es club, crida, flastoma
Del rey, d' es congrés, de Roma,
Y de tots es qui figuran.
¿No creus que será aviat
Diputat?
De més verdes s' en maduran.

Si sents di, qu' un perdulari
Es gentil-hom y marqués,
Si 't diuen qu' un cotxé es
De Foment Subsecretari;
Que es bedels son Directós,
Y es fossés Governadós,
¡No t' espantis! Si t' apuran,
Creu y tot que será rey
En Ney-Ney:
De més verdes s' en maduran.

MADÒ CLARA DE SON CLAR.

ALTRE DICCIONARI.

Are que s' en publican y s' en anuncian tants de Diccionaris mallorquins, amb una competència encesa, será còsa de que L' IGNORANCIA també p' es séu conte en publich un de nou, que fins are ningú ha gosat emprende.

Ja 's segú que n' hi haurá d' envejosos que, en haverli passat sa vista per demunt, el criticarán tatxantlo de vocabulari; però nòltros estam ben conven-

suts de que, axí y tot, ha d' essè tan ben escrit y tan cumplit, en so séu gènere, còm qualsevòl des qui pasturan estampats en sa nòstra llengo; y desde are *apelam* à n' es fallo *inapelable* des públich ignorant, perque don sa rahó à n' à qui pertòch.

Aquest nòu Diccionari nòstro anirà dedicat à n' ets infants *d' uè*, à n' es *Periquets* vessiats qu' encare no han esfuçada cap cartilla, y à ses *Cuanitetes* qu' encare no dúen coua ni truñelletes amollades, ni van encare à fé es cantusòl à cap costura d' aquelles de botiga amb una pòst devant es portal des carré.

Si mos surt bé, còm es probable, tot romandrà à la casa; vòl dí que no haurém de compartí sa glòria amb cap casta de literats entesos ni sense entendre. No obstant, en obsèqui de la veritat hem de confessá que sa nòstra empresa per ventura no hauria arribada à tan bòn terme, si no haguésem aprofitat sa desinteressada col·laboració d' unes quantes dides y *teteys*, que mos hi han donat una maneta.

En caure bé, mos cuydarem de fé un prospècte gròs de quatre planes, y l' escamparem per tot arreu, per qui n' vulga. Are per are, just en donarem un escapoló petit des nòstro Diccionari, perque tothom comènsi à entrá en talent.

Aquí teniu sa mòstra:

<i>Am-am</i>	»	vol dí. Menjá, badá sa boca.
<i>Aaaaay!</i>	»	Un joquet, una moxonía.
<i>A-ay!</i>	»	Amenassa.
<i>Bab-Bab</i>	»	Son pare.
<i>Bè</i>	»	Una besada.
<i>Bèze</i>	»	Un xotet.
<i>Rò-bò</i>	»	Un xucladó ò altre golosina.
<i>Bub-bü</i>	»	Un canet.
<i>Co-còu</i>	»	Sa cuyna.
<i>Dins-dins</i> ...	»	Doblés.
<i>Et-é</i>	»	Provehirse.
<i>Gug-gu</i>	»	Moxonía.
<i>Hi-hii</i>	»	Sa porcelleta.
<i>Lu-lu-lu</i>	»	S' endiòt.
<i>Ma</i>	»	Es germá.
<i>Mam-mam</i> ..	»	Mamá.
<i>Ma-mau</i>	»	Sa pò.
<i>Ma-may</i>	»	Sa mare.
<i>Mé</i>	»	Aygo.
<i>Mèze</i>	»	Un añell.
<i>Müuu</i>	»	Es hòu.
<i>No-no</i>	»	Dormí.
<i>Nòu-nòu</i>	»	Es vestit.
<i>Mèu</i>	»	Es moix.
<i>Ni-ni</i>	»	Un infant.
<i>Nema-nema</i> .	»	Menjá.
<i>Nèn-nèn</i>	»	Es pòrch.
<i>Oh-òh</i>	»	Lo polít.
<i>Oy-oy</i>	»	Mal ò dolor.
<i>Pap-pap</i>	»	Son pare.
<i>Pè-pèna</i>	»	Brutó.
<i>Pum</i>	»	Sucòt ò cayguda.
<i>Pum-pam</i> ..	»	S' escopeta.
<i>Piu-piu</i>	»	Un gorrió.
<i>Qui-qui</i>	»	Es gall.
<i>Tac-tac</i>	»	Pegá.
<i>Tas-tá</i>	»	Agontarse dret.
<i>Ta-tá</i>	»	Una bistia.
<i>Taaat</i>	»	Guaytá.
<i>Tay-tay</i>	»	Es guinavet.
<i>Te-tey</i>	»	Atlòta.

<i>Ti-tit</i>	»	Un aucell.
<i>Ti-tita</i>	»	Carn.
<i>Xim-xim</i>	»	Sa música.

Un altre dia publicarem ses condicions de suscripció, per acabá d' enllepolí.

UN VIUDO EN SIS INFANTS.

XEREMIADES.

Es trabays caritatius en profit d' ets inundats seguexen encar' are.

Diumenje passat es Conservatori doná un gran concèrt, de bell de dia à dins sa Llonja. Hey acudíren més de tres mil persones, y hey prengué part, se pòt dí, casi tota la plana majó des músichs de Ciutat. Hey dexavan entrá per no res, y cayguéren dins sa bassina uns 270 duros.

Sa societat *La Protectora* també doná una funció amb so matex objècte, y aplegá devés 35 duros, sense contá ses cantidats qu' es sócios donarán per suscripció. Altres societats també pensan fé una còsa per l' estil.

Dilluns passat comensá en es Circo sa rifa d' objèctes regalats. Hey assistíren es General, es Governadó, el Bisbe, s' Alcalde, y una gentada fora mida. Es primé dia no més, es producte de sa rifa passá d' onze mil reals.

Tot axò s' ha fet, y encare cassam. L' IGNORANCIA envia amb satisfacció sa séua humil enhorabòna à tothom que haja presa part en aquestes òbres caritatives.

* *

¿Vos recordau d' aquell amich nòstro, que de la vila li enviáren un pané de prunes, y à sa Porta les hi féren seuvatges casi totes?

Ydò, s' altre dia també li enviáren un paneret d' esclata-sanchs, molt bòn y gròssos, embolicadets cada un dins un papé. Còm el vá tení à ca-séua que 'l desfé, trobá ets esclata-sanchs tots trepanats de forats de punxa, que no n' hi havia un de sencè.

A sa Porta havian cregut si allò de aquell pané eran costelles empaperades, y volguéren aná à la segura.

* *

Sa nòstra Diputació Provincial ha donats 500 duros p' ets inundats.

S' Ajuntament n' ha donats 100. De que no n' haja pogut doná més, apesá des séus bòn desitjos, no es un tot sol qui 'n té sa culpa.

Si qualcú tròba magre aquest donatiu, pòt contestá s' Ajuntament:—¡Fiets, allà ahont no n' hi ha, que no n' hi cerquen!

Y estarà carregat de rahó.

* *

Males notícies corren respecte de sa Filoxera, que segons diuen ja es a Canaries. Ara aquí a Mallorca comensan a ferli la guerra de bon de veres.

Derrera ses conferencies donades a Ciutat, han vengudes ses que s'han donat a algunes viles. Don Lluís Pou en doná dues a Felanitx, y Don Pere Estelrich una a Santa Margalida. Axò es lo que importa: qu' es pagesos sápien lo que fa al cas y estigan dispòsts a fé tot quant se puga per impedi s' entrada a n' aquest mal hoste, que si arribás a vení, arruinaria tanta gent.

També dimecres passat hey hagué contra sa Filoxera una reunió convocada a Ciutat p' ets Ateneos manacorí y felanitxé.

Alabam a n' el Sr. Estelrich sa bona idea que tengué, de doná en mallorquí sa conferencia a n' es seus paysans. Lo que deya aquell pagés a un señó forasté: —«¡Qu' es desengan, señó: no hey ha llengo més clara que sa mallorquina!»

Y lo qu' es p' es nostros pagesos, tenia rahó.

*
**

Ets Ajuntaments de Felanitx, d' Inca, d' Artá, de Sa Pobla y algunes altres viles, han enviades cantitats bastant crescudes, com a donatiu a n' ets inundats. En canvi n' hi ha molts d' altres d' Ajuntaments pagesos qu' encare no s' han donat a rebre.

Esperem a veure que farán. No poren dí mal del dia fins que passat sia.

*
**

Are han fundada un' altra societat de vapors qu' anirán de Palma a Marsella amb escala a Barcelona. Conta amb un capital de 70,000 duros, y ja son a Londres ets encarregats de comprá un vapor nou.

Axò es un bon pensament, y voldriam qu' anás bé. Aquesta será sa tercera societat de vapors qu' hey haurá a Mallorca.

¡Quina diferencia d' are, a com no més hey havia *El Rayo*, aquell llautet qu' emprava un més en cada viatge redó, d' aquí a Valencia o Barcelona!

¡Envant anam!

*
**

A D. Vicens Llorens, Mestre des coristes des Conservatori, li han regalada es seus dexebles una batuta molt hermosa. La se mereix.

Que la puga manetjá molts anys.

*
**

Vat' aquí un pas de riure que contava un periòdich aquests dies:

Un municipal, dins una taverna de s' Hostalet den Cañellas, posá messions qu' amb un cop de sabre tayaría sa sòca d' un ametlé qu' hey havia en es corral. Van allá: l' homo se destira de s' arma, l' alsa, péga esclafit... y si no va fé

trossos s' ametlé, va fé trossos es sabrot, romantguentli s' empuñadura en ses mans.

¡Que se lo dén!

*
**

Alguns suscriptós están encarats en que parlem d' un sabaté que s' entretén amb enseñá una monèa, per conte d' enseñá a n' es seus infants sa doctrina cristiana.

Y ben mirat, ¿que li poreu dí? Ell responderá que cadascú a ca-séua fa lo que vol.

*
**

Un altre suscriptó de Pina també se quèxa de que no li envian sa correspondència desde Algayda sino cada dissapte. Lo milló seria que fés la bona a s' Administradó de correus.

Ja están pitjó es porrerenchs, que desde que's Carril los dú sa correspondència, la reben en 8 o 9 hores de retrás.

¡Mirau qu' es molt qu' en aquesta terra de ses ensaymades, fins y tot es carril haja de servi per fé aná ses còses a pòch a pòch!

*
**

Conversavan dos pagesos:

—¡Mira, (deya un) que les hem passades tristes amb aquests tres anys de sequedat!

—Si, (responia s' altre,) però no es axò lo pitjó. Are vendrá lo hò.

—¿Com es are?

—No será estat res encare s' estreñedat d' aygo.....

—¿Ydò?

—¿Ydò dius? ¡S' estreñedat de ví, en dia que mos arribará sa filoxera!

*
**

Es qui comandan d' es tram-via, en llòch de ferhi tirá muls y mules, tractan de ferlo caminá amb una máquina d' ayre comprimit.

Si aquesta máquina per fé redolá es tram-via no més ha mesté ayre, aconseyam a n' es qui la volen posá, que's dirigescan a s' Ajuntament; que lo qu' es d' ayre, en té una caxa plena.

*
**

Es mes de Febré de l' any qui vé, tindrà cinch diumenjes: còsa molt rara que no més succeyex un pich cada trescents anys.

Proposam una còsa: qu' en memòria d' aquest fét tan raro, s' Ajuntament acòrdi que sa séua *banda* tòch en es passetx cada vegada qu' es Febré tindrà cinch diumenges.

Axí tepará sa boca a n' es marmuladós; y tots es ciutadans tendrán sa ditxa de sentí tocá sa *banda* de s' Ajuntament amb bastanta frecuencia: un pich cada tres sigles.

*
**

En es carré den Sans s' en es seguida aquests dies una de bona.

Veuréu qu' un atlotet tornava de du ví, amb sa botella en sa ma; traveia, cau, romp sa botella, y s' en va a caséua plorant.

Una nina qui venia des forn, de dú una coca, repara en terra es cul de sa botella qu' havia romás allá, amb una mica de ví. Amb sa golosía de beurel, dexa sa coca demunt es portal d' una escaleta... Passa un cá, y ley pren. Ara figuravos es plòrs y crits de sa nina.

Aquí no hi vendria mal parodiá sa fábula:

Los que por cuestiones
De poco momento
Olvidan la *coca*,
Llévense este ejemplo.

*
**

S' escena passa a una estació des Ferro-carril, l' endemá d' havé variat ses hores. Son les dues y un quart.

—Bon dia tenga. ¿Me vol di quin' hora surt es tren de les dues y mitja?

—A les dues y trenta.

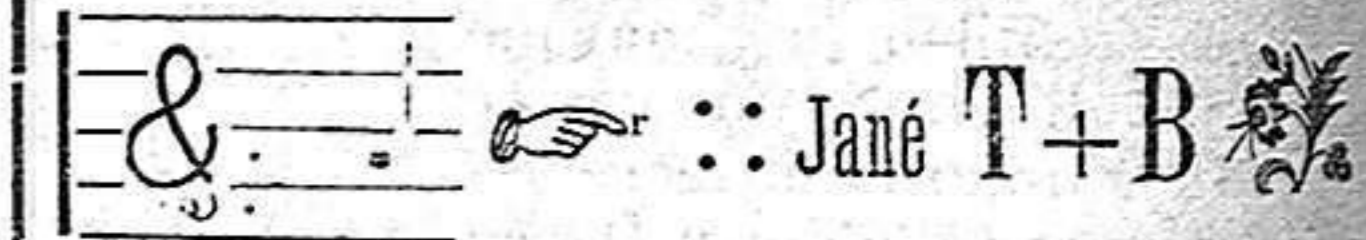
—Gracies. (Sortint defóra:) Les dues y trenta!... ja será horabaxa.

PORROS-FEYES.

SOLUCIONS A LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Tres uyastres y tres més, conte just, son sis uyastres.*
SEMBLANSES.—1. *En que dú corona.*
2. *En que no habita dins Ciutat.*
3. *En que socint toca ròba.*
4. *En qu' ha mesté tres cames per agontarse dret.*
ENDEVINAYA.—*Sa lletra A.*

GEROGLIFICH.

 :: Jané T+B

J. L.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla es Moll a una atloteta de quinze anys?
2. ¿Y un perruqué a un carté de Ciutat?
3. ¿Y una botella d' aygo florida a una capsas de mistos?
4. ¿Y una societat anònima a un barrobí?

ENDEVINAYA.

Amb moltes altres,
Com forem mórtes
Y embalsamades,
Mos férem monjes.
Y ben estretes,
Esperam s' hora
De fé contenta
Sa gent més pòbre.

P.

(Ses solucions, dissapte qui vé, si som vius.)

15 NOVEMBRE DE 1879.

Estampa den Pere J. Gelabert.